

བོད་རིག་པའི་སྐྱེ་གྱི་ཚུམ་ཡིག་ཐོར་བྲུ།

ཤར་ཡུལ་ཕུན་ཚོགས་ཆེ་རིང་གིས་བརྩམས།

བོད་ལྗེ་ངས་མི་དམངས་དབུ་སྐྱོན་ཁང་།

བོད་རིག་པ་ལི་སྐྱར་གྱི་རྩོམ་ཡིག་སྤྱོད་བྱ།

གན་ཕྱལ་ཕྱན་ཆོག་མ་ཆེ་རིང་གིས་བརྩམས།

བོད་སྐད་སྐོང་མཁུ་སྤྱོད་ཐུན་ཁང་།

图书在版编目 (C I P) 数据

藏学研究论文选:藏文/夏玉·平措次仁著. —拉萨:
西藏人民出版社, 2009. 3

ISBN 978 - 7 - 223 - 02509 - 6

I . 藏… II . 夏… III . 藏学 - 文集 - 藏语 IV . K281.4 - 53

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2008) 第 124667 号

藏学研究论文选

编 著	夏玉·平措次仁
责任编辑	扎西欧珠
封面设计	扎西欧珠
出版发行	西藏人民出版社(拉萨市林廓北路 20 号)
印 刷	西藏新华印刷厂
开 本	850×1168 1/32
印 张	5.625
字 数	100 千
版 次	2009 年 3 月第 1 版
印 次	2009 年 3 月第 1 次印刷
印 数	01 - 3,000
书 号	ISBN978 - 7 - 223 - 02509 - 6
定 价	12.00 元

版权所有 翻印必究

(如有印装质量问题,请与出版社发行部联系调换)

发行部联系电话(传真):0891 - 6826115

བོད་ཡིག་པའི་སྐྱོད་བྱི་ཚུལ་ཡིག་སྐྱོད་བྱ།

ཚིག་ཁྱིམ་པ།	ཤར་ཡུལ་ཡུན་ཚགས་ཚེ་རིང་།
ཚིག་ཁྱིམ་འགན་འཁུར་བ།	བཟ་མེས་དངོས་ཡུབ།
མདུན་ཤོག་འཆར་འགྲུབ།	བཟ་མེས་དངོས་ཡུབ།
དཔེ་ཚུན་འབྲེམས་སྒྲིལ་ཆན་པ།	བོད་ཚྱངས་མི་དམངས་དཔེ་ཚུན་ཁང་། (ཕྱི་མ་གྲིང་སྐྱོད་བྱང་ལམ་སྐོ་ཨང་20པ་)
པར་འདེབས་ཆན་པ།	བོད་ཚྱངས་མིན་ཏུ་པར་འདེབས་བཅོ་གྲ།
དེབ་ཆེད།	850 × 1168 1/32
པར་ཤོག	5.625
ཡིག་གྲངས།	ཁྱི་10
པར་གཞི།	2009ལོའི་སྐྱོད་པར་པར་གཞི་1བརྒྱུགས།
པར་ཐངས།	2009ལོའི་སྐྱོད་པར་པར་ཐངས་1པོ་བཏབ།
པར་གྲངས།	01 - 3,000
དཔེ་དེབ་ཨང་རྟགས།	ISBN978 - 7 - 223 - 02509 - 6
ཕྱིན་ཚང་སྐྱོད།	12.00

པར་གཞི་སྐྱོད་བཀག་ཡིན་པས་འདྲ་བཅོས་པར་འདེབས་མི་ཆོག

དཀར་ཆག

- ཐུ་ཤོད་མི་རིགས་ཀྱི་མཛའ་བཅེད་འབྲེལ་བ་དང་ཤོད་འདི་མེས་ཀྱི་ལྷ་
མངའ་ཁོངས་བསྟོན་མེད་ཅིག་ཡིན་པའི་སྐོར། (1)
- ཤོད་ཀྱི་གནའ་རབས་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཁ་བཏགས་སམ་མཛའ་དར་
ཀྱི་སྐོར་རགས་ཅམ་གྲིང་བ། (38)
- ཤོན་ཀྱི་བཏུན་པ་དར་རྒྱུད་རི་ལྷ་རྒྱུད་པའི་སྐོར་མདོར་ཅམ་བརྗོད་བ།
..... (48)
- ཁྱུང་པོ་སྤེད་ཆེན་ཁྱུང་དཀར་གཡུང་རྒྱུད་བཏུན་རྒྱས་གྲིང་། (72)
- འཇིག་རྟེན་ན་གཤགས་ཆེ་བའི་ཕྱང་ནག་གི་གདན་ས་ཆེ་རྒྱག་དགོན་སྐོར།
..... (83)
- ཤོད་ཡིག་གི་འབྲུང་ཚུལ་སྐོར་རགས་ཅམ་གྲིང་བ། (99)
- ལྷ་སའི་དར་པོ་ཆེ་བཞི་ཡི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བཟུས། (111)
- ཉེ་རབས་ཤོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ཁ་འཕྲལ་དང་ཁ་འཕྲལ་ལ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་
པའི་འཐབ་ཚིང་རྩ་ལྷག་འགལ་བའི་སྐོར་གྲིང་བ། (119)
- སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་ཉག་གཟིགས་འོལ་མོ་ལྷུང་རིངས་
དང་ལྷག་གཟིག་ཅེས་པའི་གོ་དོན་སྐོར། (147)
- ཤོན་ཀྱི་བཏུན་པའི་འབྲུང་གནས་ཁང་ཁྱུང་གི་སྐོར། (155)
- ཤོད་ཅེས་པའི་མིང་རི་ལྷ་རྩོམ་པའི་སྐོར། (161)
- ཡ་ཐོག་ཤོན་ཀྱི་སྟོན་པ་ནམས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་དང་ཤོན་ཞེས་པའི་གོ་དོན་
སྐོར། (165)

བྱ་བྱེད་མི་རིགས་ཀྱི་མཛའ་བརྟེན་འབྲེལ་བ་དང་བྱ་ འདི་མེས་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་བརྟན་མེད་ ཅིག་ཡིན་པའི་སྐོར།

རང་རྒྱལ་སྐྱབས་ཆེན་མེས་ཀྱི་མི་རིགས་མང་བ་དང་། གཅིག་གྱུར་གྱི་
 ཀྱི་ཁབ་ཅིག་ཡིན།

བྱ་བྱེད་མི་རིགས་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་བརྟན་མེད་ཅིག་ཡིན་ལ། བྱ་བྱེད་རིགས་
 མི་དམངས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུ་ཕྱག་འགའ་ཞིག་རིང་མི་རིགས་གཞན་དང་མཉམ་དུ་
 མེས་ཀྱི་གསར་སྐྱབས་བྱེད་པའི་བྱ་གཞན་ནང་རང་ཉིད་ཀྱི་མེས་རབ་དང་།
 ལུས་ལྷན་ཅི་ཡོད་ལྷན་སྐྱེས་སུ་སྤྱོད་ཡོད། ལྷན་པར་དུ་བྱ་བྱེད་སྐྱབས་ཆེན་མི་
 རིགས་དབར་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་སྐོར་གྱི་ཐད་
 མཛའ་བརྟེན་དང་ཤ་རུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྷན་རིང་གཉིང་ཟབ་ཡོད་པ་ནི་འཛམ་གླིང་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་རེད། བྱ་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་ནང་དུ་བོན་སྟོན་ལའོ་
 ཅུན་ཞེས་འཁོད་པར་གཞིགས་ན། གི་གུམ་བཅན་པའི་སྐུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
 ལྷན་གྱི་ཉའོ་ཅའོ་ཞེས་པའི་གདོད་མའི་ཆོས་ལྷན་དེ་བོད་དུ་འབྱུང་ནས་འབྱུང་
 བོན་དར་བ་མེན་ནས་སྐྱེས། འདི་ལྟར་འདོད་ན་ཉན་ཀྱི་རབས་ཀྱི་དུས་ནས་
 བྱ་བྱེད་མི་རིགས་དབར་རིག་གནས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་གསལ་པོར་
 མཐོང་། དེ་རྗེས་གནམ་རི་སྤྱང་བཅན་དུས་སུ་བྱ་བྱེད་གྱི་སྐྱབས་ཆེན་བོད་དུ་དར་
 བ་ལས། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་རྩིས་རིག་གོང་དུ་འབྲེལ་བར་ལུས་པ་དེས་

ཅན་ཞིག་ཐོན་ཡོད། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་བཙན་སྐམ་པོའི་སྐབས་སུ་ཐང་ཁྲོའི་ནི་ཤེས་
 རིག་དར་རྒྱས་ཆེ་ཞིང་། སྐབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་ཐུན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་
 ལ། ཐང་ཐའེ་ཙུང་གི་མཆོན་སྐྱོན་ནི་འཛམ་གླིང་ཚུགས་བཞི་ཀྱན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་
 བས། བོད་ཤིང་ཉ་(ལྷུ་ལོ་634)ལོར། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་བཙན་སྐམ་པོས་ཐང་
 ཁྲོའི་ལ་འཆམས་འདྲི་བྱ་བར་མོ་ཉ་ཆེད་ཏུ་མངགས། དེ་ནི་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་
 དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཚུགས་པ་ཞིག་མཆོན་པས་རང་ཅག་ནམས་ཀྱིས་དྲན་གསེ་
 བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ལོས་ཡིན། ཐང་ཐའེ་ཙུང་ནས་ཀྱང་དེ་འབྲེལ་སྤྱང་རྒྱ་ལྷ་ཡིས་
 གཙོས་འཆམས་འདྲི་ཆོགས་པ་ཞིག་མངགས་པ་དེ་འཕྲིན་ཡིག་སྦྱིལ་མ་དང་
 བཅས་བོད་ཏུ་འབྱོར། སྤྱི་བཙན་སྐམ་པོས་ཐང་ཁྲོའི་ཡི་མོ་ཉ་ནམས་ལ་རྒྱ་ཆེ་
 གཟབ་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་དང་ཕྱེ་ལེན་སོགས་མཛད་པ་སྤྱོད་ཅི། སྤྱི་ཡང་རྒྱ་
 བཟའ་ཀོང་ཆོ་སྤྱི་བར་མོ་ཉ་མངགས། ཐང་བོད་གཞེན་སྤྱི་ག་ཐང་ཕན་ཚུན་
 མཐུན་མེན་ཅམ་བྱུང་ཡོད་མོད། མཐར་བཙན་པོའི་བཀའ་བཞིན་སློན་པོ་
 མགར་གྱིས་གསེར་གྱི་དྲོང་ཅེ་བདུན་དང་། གསེར་ཕྱེ་ཕྱེ་གང་། རིན་པོ་ཆེ་
 བེའུ་བྱའི་ཁྲབ་ལ་བརྒྱ་ར་གའི་སྤྱི་ཡིས་བརྒྱན་པ་གཅིག་སོགས་རིན་ཆེན་དངོས་
 རྣམས་གངས་ལས་འདས་པ་བསྐྱམས། ཉ་པ་བརྒྱའི་འཁོར་དང་བཅས་བོད་མི་
 སྦྱིལ་(ལྷུ་ལོ་636)ལོའི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཆོས་བརྒྱད་སྐར་མ་རྒྱལ་འཛོམས་པར་རྒྱ་
 བྱ་ཏུ་ཆས། བོད་ལྷགས་སྤྱང་(ལྷུ་ལོ་641)ལོའི་གཟའ་སྐར་མཆོག་ཏུ་དགེ་
 བའི་ཉིན་ཐང་ཐའེ་ཙུང་གི་ཆོ་མོ་ལུན་ཤིང་ཀོང་ཆོ་སྤྱི་འཁོར་དང་། བོད་སློན་
 རམས་བོད་ཏུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱུར། དགྲང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སོན་པའི་ལུན་ཤིན་ཀོང་
 ཆོ་ནི་ལྷ་བས་མི་ངོམ་པ། བཞིན་བཟང་མཆོག་གྱུར་མ། སྤྱི་མདོག་སྤྱི་ལ་དམར་
 མདངས་རྒྱས་པ། མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཞལ་ལས་ཅན་དན་ཉ་
 རིའི་དྲི་ཕྱོ་བ། དར་གོས་ཀྱི་ན་བཟའ་བསྐྱུབས། རིན་ཆེན་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱིས་

མཛེས་པའི་རྒྱན་སྒྲས་ཤིང་། རིག་པའི་བརྟན་བཅས་ལ་མངའ་བཞེས་པ།
 མཛའ་ས་མའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྔ་ལྷན་ཞིང་། དེས་ཁོལ་མོ་མཛེས་མ་གཞོན་ཅུ་
 མ་བརྒྱ་བྱག་དང་། སྐལ་ལྔ་དུ་པན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྩོམ་བྱུ་ལུ་མེ་དང་།
 གསེར་གཡུ་བཅེགས་པའི་ཡིག་ཆང་ཆེན་མོ། གཙུག་ལག་གི་ཡིག་ལྷན་བརྒྱ་བྱག་
 ཅུ། རྒྱ་ཡི་གཟུ་ཅོ། གཙུག་ལག་ལྷན་བརྒྱ། བཟོ་ཡི་རིག་བྱེད་པ་བྱག་ཅུ།
 བཟག་ཐབས་བརྒྱད། དཔུང་ལྔ་རྒྱུང་བྱག་ རྒྱུར་ལྔ་བཞི་སྐྱེས་སྒྲན་དཔུང་
 མཐའ་ཡས་པ། གསེར་སྐ་གཡུ་ཡི་ཀ་ལེབ་ཅན། ལེགས་ཉེས་སྟོན་པའི་མེ་ལོང་།
 རྒྱན་གོས་སྟོར་ཕྱག་ཉི་ཤུ། གོས་དར་བཟོ་ལག་སེང་གེ་བྱ་བརྒྱད་ལ་སྐྱེས་དང་།
 གཡོས་སྐ་སྐལ་ལྔ་གངས་ལས་འདས་པ་བརྒྱལ། བསུ་མི་བོད་སྟོན་རྟ་པ་བརྒྱ་
 དང་། རྒྱལ་མ་ལྷ་མི་ཐང་ཐའེ་ཅུང་གི་སྐྱན་མཆེད་ཅང་ཤུ་ཐང་དང་ལའི་ཉའ་
 ཅུང་སྐྱེས་རྟ་པ་བརྒྱ། ཀོང་རྩོལ་དཀར་མོ་ཞིག་ལ་བཅེབས། དར་རྒྱལ་
 མང་པོ་རྩེ་ཆེབས་སྐྱ་ཁྲིད། རྩོམ་བྱུ་མེ་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོར་གདན་དྲངས།
 དེ་བཞིན་སྐལ་ལྔ་གི་དངོས་པོ་རྣམས་དྲེལ་དང་། ར་མོང་ལ་བཀལ་ནས་རྟ་པ་
 ལྷ་དང་ལྷ་བཅས་ཉེ་བོད་དུ་ལྷགས་ཐེབས་སོ། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་
 དབར་ཤ་རུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚུགས། ཀོང་རྩོལ་དུ་ཐེབས་རྩེས་ཐང་རྒྱལ་རབས་
 ཀྱི་སྟོན་ཐོན་གྱི་རིག་གནས་བོད་ལ་ཁྱབ་སྤེལ་མཛད། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་བཅའ་སྐྱེས་
 པོས་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་རྒྱའི་སྟོན་ཐོན་གྱི་རིག་གནས་ལ་རྒྱངས་པ་བྱེད་
 དགོས་པའི་བཀའ་ཐབས། འཕྱར་པ་ལེགས་པའི་ལྷ་ལྷ་དུ་མ་ཐང་གི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་
 ཡན་དུ་སྟོབ་གཉེར་བྱེད་པར་མངགས། སྤྱི་བཅའ་སྐྱེས་པོ་ཉིད་དང་ནང་སྟོན་
 གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲང་རྒྱའི་རིག་གནས་ལ་རྒྱངས་པ་ལེགས་པར་མཛད། ཐང་
 རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འཕྱར། དམག་དོན་སྐྱེས་ཀྱི་ལམ་
 ལྷགས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་བོད་ཀྱི་ལམ་ལྷགས་ཁག་ལ་བརྒྱར་བཅོས་ལྷགས་ཆེ་

མཛད།

ཐད་ས་སྤྱེལ (ལྷི་ལོ་648) ལོར། བང་གི་མོ་ཉ་མང་ཤོན་ཚལ་སྐོན་སྤྱོད་གར་དུ་འཆམས་འདྲི་བྱེད་པར་སྦྱོར་སྐབས་ཀྱི་གར་བས་བང་གི་མོ་ཉ་མང་པོ་བཀུམ་སྐབས་མང་ཤོན་ཚལ་གྱིས་ཐད་ལ་དམག་རྒྱལ་བཅོལ། སྤྱོད་བཅན་སྐམ་པོས་ཉ་དམག་བྲི་ཆོ་ཅམ་བཏང་ཉྩེ་ཀྱི་གར་བའི་ཟིང་ཆ་ཉྩེང་འཇགས་སུ་བཏང་།

ཐད་ས་བྱ (ལྷི་ལོ་649) ལོར། བང་བའི་ཙུང་གཟིམ་བྲི་མཐའ་ཅན་དུ་གྱུར། བང་ཀའི་ཙུང་མི་འཇིགས་མེད་གའི་བྲིར་མངའ་གསོལ། བྲིང་བྲིར་འཁོད་མ་ཐག་དུ་སྤྱོད་བཅན་སྐམ་པོར་རྩུ་མ་ཞེས་པའི་མག་པའི་ཆོལ་དང་། དེ་ནས་ཤིའི་ཉ་ད་ཙུན་མང་ཞེས་པ་མཆོ་སྦོན་རྒྱལ་པོའི་ཆོལ་གནང་བར་བརྟེན་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོད་བཅན་སྐམ་པོས་ཀྱི་དཔོན་ཆན་སུན་བརྒྱད་གོང་མར་ཡི་གེ་དང་། གཟེར་གྱི་ཡོ་ཆས་གངས་བཅོ་ལྔ་ཅམ་སྤུལ་སྐོན་གལ་སྤྱིད་གོང་མ་ཉིད་གྱི་ཆབ་འབངས་དང་མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་ཁག་གིས་ཟིང་ཆ་བསྐྱངས་ཆོ་དམག་དྲངས་ནས་རྒྱལ་རམ་མཐའ་གཅིག་དུ་བྱེད་རྒྱུའི་ཁས་བླངས། བང་ཀའི་ཙུང་ཤིན་དུ་དཔྱེས་ཉེ་སྤྱར་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོད་བཅན་སྐམ་པོར་པིང་མང་ཉྩེ་ལོར་འཇིན་རྒྱལ་པོའི་ཆོལ་གནང་། མོ་ཉ་རྒྱམས་ལ་ཀྱི་ལུགས་གྱི་གསོལ་སྦོན་ཟབ་རྒྱས་བཤམས། ཐད་གྱི་བཅན་པོའི་རེ་འདུན་ཉྩར་དར་འབྲུ་དང་། ཤེལ་ཆང་། རྒྱ་འཁོར་སྐོན་སྤྱོད་བཅོ་མི་ལག་རྩལ་པ་དུ་མ་ཐོད་དུ་བཏང་། དེ་ནས་བཟུང་ཀྱི་ཐོད་མི་རིགས་དབར་གྱི་མཛའ་བརྟེན་འབྲེལ་བསྟོར་ཉྩར་ནས་གོང་དུ་འཕེལ། དེ་ནས་བྲི་ཉེ་གཙུག་བརྟན་ནམ་མེས་ཡག་ཆོམ་གྱི་སྦྱ་དུས་སུ་སྤྱར་ཡང་བང་རྒྱལ་རབས་དང་གཉེན་སྦྱིག་གི་འབྲེལ་བ་འཇུགས་ཆེད་སྦོན་པོ་སྤྱས་སྦྱེས་བཟང་སྦྱོང་བཅན་དང་། མཆིམས་རྒྱལ་གཟིག་བྱ་ཉིང་སྐོན་སྤྱོད་མོ་ཉ་ཉ་པ་སྤུམ་ཙུ་ཉྩར་ཅམ་མངགས། རིན་

པ་ཆེ་ལྷ་ཆོག་ས་དང་སྒྲོམ་བྱ་ཁྲིར་ནས་ཀོང་རྩོན་འབྲེན་པར་བསྐྱོད། གཉེན་
 གྲིག་གི་ཕོ་ཉ་རྒྱལ་ས་ལྷན་ལ་ས་ཁྲུང་ཡན་དུ་འཕྱོར་རྩིས་ཐང་གྲུང་ཚུང་གིས་ཕྱེ་ལེན་
 ཟབ་རྒྱས་གནང་བ་མ་ཟད། ཉིན་ཞིག་ལི་ཡོན་ཐིང་ཙེ་ཞེས་པའི་གནས་དེར་རྟ་
 ཅེད་སྤྱོད་ལོ་གཟིགས་མོར་གདན་དྲངས། བོད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་རྒྱལ་ས་ནས་ང་ཆོའི་གྲས་
 ལའང་རྟ་ཅེད་སྤྱོད་ལོ་ཤེས་པ་ཡོད་པས་གཟིགས་མོ་ཞིག་སྤུལ་ན་འགྲིགས་སམ་བྱས།
 ཐང་གྲུང་ཚུང་གིས་དེ་ལྟར་འགྲིག་ཟེར། ཞོང་མའི་རྟ་ཅེད་སྤྱོད་བ་དང་། བོད་
 ཀྱི་རྟ་ཅེད་སྤྱོད་ལོ་བ་གཉིས་འགྲན་བསྐྱར་བྱེད་བཅུག་པས་ཞོང་མའི་རྟ་ཅེད་སྤྱོད་
 བ་པམ། སྐབས་དེར་ལྟ་མོ་བའི་གྲས་སུ་རྟ་ཅེད་སྤྱོད་ལོར་མཁས་པ་ལའི་ལྷང་
 ཅིས་(འདི་ནི་རྩིས་སུ་ཞོང་མ་ཐང་ཤོན་ཚུང་ཞེས་པ་འདི་ཡིན།) ཡོད་ལྟམས་ཐང་
 གྲུང་ཚུང་གིས་བྱེད་ཀྱིས་མི་འགའ་ཞིག་བཅའ་ཉེ་བོད་ཀྱི་རྟ་ཅེད་སྤྱོད་ལོ་བ་དང་
 སྐར་ཡང་འགྲན་བསྐྱར་གྱིས་ཤིག་ཅིས་བཀའ་པམ་པ་ལྟར་ལའི་ལྷང་ཅིས་ལི་གཡི་
 དང་། ལྷང་ལྟར་ཅའོ། འུ་བྱ་བཅས་བསྐྱོངས་ནས་འགྲན་བསྐྱར་བྱས་པས་བོད་
 ཀྱི་ཕོ་ཉ་རྒྱལ་ས་པམ། མཐར་ཐུ་བོད་མཛའ་བཅའི་རྟ་ཅེད་སྤྱོད་ལོ་གཟིགས་མོ་
 དེ་མཐུག་བཞིལ།

བོད་ལྷགས་བྱི་(སྤྱི་ལོ་710)ལོར། ཐང་གྲུང་ཚུང་གིས་རང་གི་གསོས་སྤྱག་
 གཞོན་ལྷ་མ་གྱི་མ་ཤིང་ཀོང་རྩོན་ལ་སྤྱོད། ཞོང་མས་ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་
 བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བྲིད་ནས་ཕྱེ་ལེན་ཤན་ཞེས་པའི་ས་གནས་བར་ཀོང་རྩོན་ལ་བར་
 ཐེབས། ལྷལ་དེར་བོད་ཀྱི་གསེར་ཡིག་པ་རྒྱལ་ས་ལ་གཉེན་གྲིག་མཛད་སྒྲིའི་རྟ་
 འབྲེལ་མཆོན་བྱེད་དུ་སྟོན་མོ་རྒྱ་ཆེ་གཟབ་རྒྱས་ཤིག་བཤམས། ཞོང་མས་ཀོང་
 རྩོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ཡང་མཛད། ལྷལ་དེའི་བཅོན་པ་ཐམས་ཅད་ཐར་དུ་བཅུག་
 ལོ་གཅིག་རིང་དཔུ་ཁྲུང་རྒྱལ་ས་མེད་པར་མཛད། ཀོང་རྩོན་གངས་ཅན་གྱི་ལྷལ་དུ་
 ཐེབས་པའི་དྲན་གསོ་མཆོན་བྱེད་ལྷལ་དེར་གྱི་མ་ཤིང་ཤན་ཞེས་མིང་བརྒྱན། དེ་

ནས་སྒྲོན་པ་ཆེ་བ་གཉིས་དཔག་དང་བཅས་པའི་སྒྲིལ་མར་བཏང་ཉེ་བོད་དུ་
 ཆེབས་ཁ་བསྐྱར། བྱམ་ཤིང་ཀོང་རྩ་བ་ནི་ཤེས་རིག་ལ་མཆོག་དུ་མངའ་བ།
 སྐབས་ལེགས་ལ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པ་ཞིག་ཡོད། སྐལ་རྩེང་
 དུ་རིན་ཆེན་རྩ་ཆོགས་དང་། རིག་གནས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་དུ་མ། གོས་དར་བྲི་
 ཆོ་མང་པོ། བཟོ་རིགས་རྩ་ཆོགས་པ། རོལ་མོ་བ་དུ་མ་མངགས། བོད་དུ་སོ་མ་
 ར་ར་འདེབས་ལས་བྱེད་པའི་ལག་རྒྱན་ཡང་དེའི་དུས་སུ་དར། བྱམ་ཤིང་ཀོང་
 རྩ་ཡབ་རྩེ་བྲི་ལྟེ་གཙུག་བཟན་གྱི་བཙུན་མོར་མངའ་གསོལ། ཟླ་ཤས་སོང་རྗེས་
 ལྟ་སྐྱེས་བྲི་རྩེང་ལྟེ་བཙུན་བྲག་དཔར་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས། བཙུན་པོའི་བཙུན་མོ་
 བཟུས་པ་རྩ་ནམ་བཟའ་ལྟར་བས་ཞེ་སྤང་སྒྲིལ་ནས་ཀོང་རྩ་ལ་སྒྲུ་ཉེ་བའི་ཚུལ་
 བྱས་ཏེ་ལྟ་སྐྱེས་ཚུར་སོགས། ང་རང་ལ་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་བྱས།
 བཙུན་མོ་གན་པ་སྐྱེ་དབང་ཆེ་བས་བྱམ་ཤིང་ཀོང་རྩ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་
 ཟུར། དེ་ནས་ལྟ་སྐྱེས་ཞབས་འཇུགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཉིན་བཙུན་པོ་གསེར་བྲིའི་
 རྩེང་ན་བཞུགས། གཡས་གཡལ་དུ་རྩ་ནམ་པ་ནམས་བཞུགས། ལྟ་སྐྱེས་དཔུས་
 པར་བྱེད་པའི་ཡོ་བྱད་དང་། རྒྱན་གོས། མེ་རྟོག་གི་སྤང་བ་རྩ་ཆོགས་འཁྱེར་
 འོངས། གཡོན་གཡལ་ན་རྒྱ་ཡི་གཉེན་འཁོར་ནམས་བཞུགས། སྐས་ལ་རྒྱན་དུ་
 མས་བརྒྱན་ཏེ་བཞུགས་གཡལ་དབུས་ན་གདན་དྲངས། ཡབ་རྩེ་ན་རེ།

མ་གཉིས་ལ་སྒྲིལ་པའི་བྲག་ཅིག་ལ། །

རྩྭ་དཀའ་སྒྲོགས་ཆང་གིས་གང་བ་འདི། །

བྲུ་ཚོད་ཀྱི་ཞང་པོའི་ལག་དུ་སྒྲོད། །

མ་གང་ཡིན་ཡིད་ཆེས་དེ་ལ་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས། དམོད་བོར་ནས་སྐས་གོམ་པ་ཐུབ་ཅམ་དེ་བཏང་བས་
 སྐབས་དེར་རྩ་ནམ་པ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱན་གོས་དང་། མེ་རྟོག་གི་སྤང་བ་སོགས་

བཟུག་ཏེ་ཚུར་འོང་བའི་བདེ་མི་ལྟར་བཏང་ཡང་། རྒྱ་ནམས་ཀྱི་ཙུང་མུན།
གསེར་རྒྱུ་གས་རྒྱ་ལ་གཏད་ནས།

ར་བྱི་སྤྱོད་ལྟེ་བཅན་གྱི་ཆ་ཡིན། །

ལྷ་ཀླུ་གང་གི་དོན་མི་འཆའ།

ཞེས་སྒྲུབ། ཁང་པོ་ལྷ་ཡི་པང་དུ་སྤྱོད་རྒྱུ་། དེར་ཡུལ་གྱི་རྩ་མོ་མེན་ཏུ་
དབྱེས་ནས་འདི་སྒྲུབ་གསུངས་སོ། །

ཆེ་སྒྲོན་མའི་ལས་ཀྱིས་འཕེན་པ་ཡིས། །

ང་རྒྱ་ནས་འོང་བའི་བྱ་ཕྱིལ།

རྩེ་འགྲན་མེད་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་གཅིག་འབྱུངས།

ལས་གང་ཡང་སྲིད་པའི་སྒྲོན་ཆད་ལ། །

བྱ་རང་ལ་སྒྲེས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲགས། །

གཏམ་བདེན་པའི་ཚིག་ལ་མ་ཉན་ཞིང་། །

ཐུང་རྒྱ་མ་བསྟན་ཀྱང་མ་གཏད་པས།

ང་ཀྱི་མི་འཇིགས་པ་ལ་གཞི་བ་དུ་བྱལ། །

སེམས་ཁོང་ཁྱིའི་ན་ཆ་མ་བཟོད་པར།

ཡུལ་བོད་ཀྱི་རི་དབྱང་ཉམས་སྲ་བརྒྱུ།

དུས་དེ་རིང་ལྷ་ཡི་ཉི་མ་ཤར།

བྱ་ཁྱུང་གྱིས་ཞང་པོ་རོ་ཤེས་ལགས།

ང་ཨ་མའི་ལྷ་ས་སེམས་མལ་དུ་བདེ།

ཡུལ་བོད་ཀྱི་རི་དབྱུང་ཉམས་པ་དེ།

རི་དེ་ནམས་སྒྲིན་མེད་བཙུག་ཡོད།

དེར་གྱིས་མིང་གོང་རྒྱུ་ལྷན་པ་རྒྱུ་མཉམ་ནས་དགའ་ཞུགས་བྱེ་ཞུགས་

གཟབ་བྱས་བྱས་སོ། །

ཁྱིམ་ཤིང་ཀོང་རྩོམ་གཙུག་ལྷེ་བཙན་གྱི་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པ་འདི་ནི་རྩ་བོད་
མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏུ་སྐར་ཡང་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་རེད།
དེས་སྐར་ལས་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་ཐང་བོད་དབར་གྱི་མཛའ་བཙེའི་མཐུན་ལམ་ལ་
ཤུགས་སྒོན་ཐེབས་སུ་བ་པ་མ་བཟད། ཐང་གི་སྒོན་ཐོག་གྱི་ཤེས་རིག་ལག་ཅུལ་
བོད་ལ་བྱུང་སྤེལ་བཏང་བར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལག་ཅུལ་སྒོ་ཀླན་ནས་
གོང་འཕེལ་འགྲོ་བར་སྐུལ་མ་ཤུགས་ཆེན་ཐེབས། ཐང་བོད་དབར་དཔག་
མཚམས་ཆོད། བན་ཚུན་ཆོང་ར་བཅུགས། ཆོང་ལས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་ཆེས་
ཆེར་ཕྱིན།

དེ་ནས་བཙན་པོ་ཁྱིམ་གཙུག་ལྷེ་བཙན་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་ཏུས་སུ་རྩ་བོད་
མཐུན་ལམ་ཡུན་གནས་ཡོང་ཆེད་རྩ་བུལ་མེ་རུ་བའི་ས་མཚམས་སུ་བཙན་པོ་
དཔོན་ཞང་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་རེ་རེ་བཙུགས། རྩོམ་ཐང་ལ་ཉི་ཟླའི་གཟུགས་
བཀོད་ནས། གནམ་ལ་ཉི་ཟླ་བྱུང་གཅིག་ས་ལ་བཙན་པོ་དཔོན་ཞང་ཞེས་ཟེར།
སྐབས་དེར་རྩོམ་ལ་ཉི་ཟླའི་གཟུགས་བཀོད་ནས་རྩ་བོད་དཔོན་ཞང་གི་མཛའ་
མཐུན་མཆོན་ཚུལ་བྱེད་པ་དེ་རིགས་ནི་ད་ལྟོ་འང་འཕྲུང་ས་རྒྱས་ཀྱི་རྩོམ་ཐང་ཆེ་མོར་
དཔོན་སུ་མཛའ་རྩ་བུལ་དེ་རྩིས་བོད་ལྷགས་ཐང་(སྤྱི་ལོ་821)ལོར། བོད་
ཀྱི་ཕོ་ཉ་རྒྱམས་ཐང་གི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཡན་ཏུ་འབྱོར། བཙན་པོ་ཁྱིམ་གཙུག་ལྷེ་
བཙན་དང་། སྒོན་ཆེན་ཐོག་ཁ་དཔལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བཀའ་བཞེན་ཁྲང་ཡན་
གྱི་རུབ་ཐོས་སུ་ཐང་གི་སྒོན་པོ་རྒྱམས་དང་བཀའ་ཁྲོས་ལེགས་པར་མཛད། བོད་
རྩ་བུལ་(སྤྱི་ལོ་822)ལོར། ཐང་གི་ཕོ་ཉ་རྒྱམས་ལྷ་སར་འབྱོར། ཁྲང་རྒྱམས་ལ་
བསུ་བ་དང་ལྷེ་ལེན་གཟབ་བྱས་མཛད། སྒོན་ཆེན་ཐོག་ཁ་དཔལ་གྱི་ཡོན་ཏན་
སྐགས་དཔོན་རིགས་བརྩ་ལྷག་ཅམ་དང་། ཐང་གི་ཕོ་ཉ་རྒྱམས་ལྷ་སའི་ཤར་

ངོས་སུ་གྲོས་མོལ་གནང་། རྒྱ་གསུམ་གཉིས་ཀྱི་མཛའ་མཐུན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་དྲན་གསེང་ཡང་ཡང་མཛད། རྒྱ་གཞུང་གི་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཨོ་ཡི་པལ་དང་། རྒྱ་མིང་ཀོང་ཨོ་བོད་ཀྱི་བཅན་པོས་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཚུལ། རྒྱ་བོད་དཔོན་ཞང་གི་འབྲེལ་བ་སྐོར་གསུམ་རྒྱ་གཞུང་གི་བཞུགས་པའི་སྐོར་། བཀའ་གྲོས་མཛའ་སྐབས་མཛའ་བཅའི་རྣམ་པས་ཁེངས། མཐུན་པའི་མཐུན་གྱི་རྒྱ་རིང་གསུམ་བཅུགས་པ་ཞེ། གཅིག་ནི་ཐང་གི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཡན་གྱི་རྒྱ་བོད་དང་། གཅིག་ནི་ཐང་བོད་ས་མཆོམས་མེ་རུ་དང་། གཅིག་ནི་ལྷ་ས་གཅུག་ལག་ཁང་གི་མཐུན་པོས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཅས་ལ་བཅུགས། ཁྲང་ཡན་རྒྱ་བཅུགས་པའི་རྒྱ་རིང་དེའི་ཐོག་རྒྱ་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟོ་འབྲེལ་བའི་ཡན་གྱི་རྒྱ་བོད་སུ་བཞུགས་ཡོད་སྐད། ལྷ་སར་བཅུགས་པའི་རྒྱ་རིང་དེ་དང་ལྟོ་འབྲེལ་བའི་ཡན་གྱི་ཡོད། མཐུན་པའི་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱུ་སུ་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་དབར་གྱི་མཛའ་བཅའ་དང་། ས་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཅུགས་པ་ཅམ་མ་ཟད། ཉེན་བཞེན་དབྱར་མཆོ་རྒྱས་པ་ལྟར་གོང་ཏུ་འབྲེལ། དཔོན་ཞང་མཛའ་བཅའི་དཔལ་ལ་ཅི་དགར་རྒྱལ་བཞེན་གནས་སོ། །

དེ་ནས་རྒྱུ་རབས་དགུ་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགལ་བ་ཐུར་ལས་རྒྱ་རིང་ཅན་རྒྱུ་རབས་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་དབང་བཞུར་གྲལ་རིམ་ནང་ཁྲལ་རྒྱ་ཆོས་ལུགས་ཁལ་ཁྲིར་ནས་སྤྱི་དབང་འཕྲིན་རིམ་བྱེད་པའི་འཐབ་ཚུད་དེ་ཉེན་བཞེན་རྒྱ་རིང་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་ལྷ་ས་ལྟར་ལྟོ་འབྲེལ་བའི་སྐོར་དང་། ལྷ་ས་(སྤྱི་ལོ་846)ལོར་ལྷ་ས་དཔལ་གྱི་རྒྱ་རིང་སྐད་དུ་མ་བཞུགས། ལྷ་ས་ཁལ་སྐྱེས་ལྷ་ས་ལྟར་སྐད་དུ་སྤྱི་དབང་དང་། ལྷ་ས་རྒྱུ་རབས་ལྟར་གཉིས་ནས་མ་སོན་སྐབས་རྒྱ་གསུམ་སོ་སོར་སྤྱི་ལོ་འགའ་ཞིག་དང་། བཅུན་མོ་ཆན་གཞོན་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་རབས་ལྟར་སྤྱི་དབང་འཕྲིན་ལེན་བྱེད་པའི་འཐབ་ཚུད་ཡང་ཡང་ཡངས། རྒྱ་གསུམ་མཐུངས་

བོད་ས་སྐད་(བྱི་ལོ869)ལོར། ཐོག་མར་མདོ་ཁམས་ཡུལ་ནས་འབངས་གྱིན་
ལོག་ལངས། དེ་རྗེས་དབུས་གཙང་ཡུལ་གྱི་དུ་མར་གཅིག་མཚུག་གཉིས་མཐུད་
ཀྱིས་འབངས་གྱིན་ལོག་ལངས་ཏེ་བཅན་པོའི་བང་སོ་མང་ཆེ་བ་བཞིག་དཔོན་
རིགས་མང་པོ་བསྐོངས་བར་བརྟེན་བཅན་པོའི་གདུང་རྒྱུད་དང་སྟོན་པོ་རྣམས་
དངངས་སྐྱོག་རབ་ཏུ་སྦྱོར་ཏེ་མངའ་རིས་སོགས་ཡུལ་གྱི་གང་སར་བྱོས་ཐོག་ཡུལ་
ལྷེ་མང་པོར་བྱིམ་དུད་རྟོང་ཅམ་དང་། ཡང་བྱིམ་དུད་བརྒྱུ་ལ་བརྟུ་ཕྱག་འགའ་
ཞིག་ལས་མེད་པའི་སྲིད་དབང་མང་པོ་བརྟུགས། གཅིག་འོག་གཅིག་ལ་མ་
འདུས་པར་བོད་སྐལ་བྱུར་གྱུར།

དེ་བཞིན་བོད་མེ་ཡོས་(བྱི་ལོ907)ལོར། ཐང་རྒུལ་རབས་འཛོམ་ཞིག་
ཏུ་སྦྱོན། རྒུལ་ནང་དུའང་རྒུལ་རབས་ལྡ་དང་། རྒུལ་ཁབ་བརྟུ་ཞེས་པའི་ཁ་
འཛོམ་གྱི་གནས་སྤྱུ་གྱུར། དེ་རྗེས་རྒུལ་རབས་ལྡ་དང་། རྒུལ་ཁབ་བརྟུ་མན་
ཚུན་དབར་སྲིད་དབང་འཕྲིན་རེས་བྱེད་པའི་དམག་འབྲུག་ཡང་ཡང་ལངས་པ་
དང་། རྒུལ་ཡོངས་ས་གནས་ཁག་གི་ཞིང་པའི་འོས་ལངས་དབྱར་མཆོ་རྒྱས་པ་
ཉར་བ་ཆེབས་དགུང་དུ་འཕྱུར། རྒྱབས་དེར་རྒུལ་ནང་དང་བོད་དུ་ཁ་འཛོམ་གྱི་
གནས་ཚུལ་རི་ཉར་བྱུང་ནའང་ཐང་གོང་མ་དང་ཆོས་རྒུལ་མེས་དཔོན་རྣམས་
ཀྱིས་གསར་དུ་གཏོད་པའི་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་དབར་གྱི་མཛའ་བཙེའི་མཐུན་ལམ་
དང་ཤ་རུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རྒྱ་བོ་གརྒྱའི་རྒྱན་བཞིན་གནས། ལྷག་པར་དུ་སྤང་
ཁའི་རྒུལ་རབས་དབུ་བརྟེས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་དབར་ཆབ་སྲིད་དང་།
དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་བཅས་ཀྱི་ཐད་འབྲེལ་བ་གང་ལེགས་བྱུང་བ་དང་།
རྒྱ་བོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་ས་གནས་མང་པོར་ཆོང་ར་བརྟུགས་ཏེ་ཆོང་ལས་ཀྱི་
བྱ་གཞག་ཉིན་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ།

དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྷགས་བྱི་(བྱི་ལོ1240)ལོར། ཡངས་པའི་

ས་གཞི་ཀྱན་ལ་དབང་སྐྱར་པ་རྟོར་ཇིང་གིར་རྒྱལ་པོའི་གདུང་བརྒྱད་ཨེ་ཆེན་གོ་
 དན་རྒྱལ་པོས་རྟོར་གྱི་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་རྟོར་རྟ་ནག་པོས་གཙོས་པའི་རྟོར་
 དམག་གི་འགའ་ཞིག་བོད་དུ་བཏང་། ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཏ་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁྲལ་དུ་
 གདན་འདྲེན་དགོས་པའི་བཀའ་པལ། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་འབྲུག་(སྤྱི་ལོ་
 1244)ལོར། སོ་རྩ་མངགས་ཏེ་གདན་ཁྱའི་ཆབ་ཤོག་གནང་། རྒྱ་སྐབ་གྱིས་ས་
 རྒྱར་བསྟོད་དེ་ཆབ་ཤོག་གི་ལུང་བསྐྱགས། རྟོར་གྱི་འཇའ་ས་གདན་འདྲེན་མ་
 ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་ལྟེ་“ཆོ་རིང་གནམ་གྱི་ཤིང་མང་ལ་བསྐྱོད་ནམས་ཆེན་པོའི་
 དཔལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་པོ་དེད་གྱི་ལུང་། ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཏ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་
 མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ། དེད་པ་མ་དང་གནམ་སའི་
 དྲིན་ལན་འཇལ་བའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་སྤང་རྟོར་མ་རྟོར་བ་སྟོན་ཤེས་པའི་སྤང་མ་
 གཅིག་དགོས་པ་བཟག་པ་བྱེད་པའི་དུས་ཁྱོད་འབྲུག་པས། ལམ་གྱི་དཀའ་
 ཆོག་སལ་མི་བཟོ་བར་ཡོང་དགོས། གལ་ཏེ་ན་སོ་ཆས་ཟེར་ན་སྟོན་སྤྱབ་པའི་
 དབང་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལུས་ཀྱངས་མེད་སྐྱོན་པར་གཏོང་བ་ཇི་ཅམ།
 ཁྱོད་གྱིས་ཆོས་གོ་བའི་དམ་བཅའ་དང་ཨེ་འགལ། རས་མཐའི་བྲིམས་ར་སྤངས་
 དམག་དབུང་ཆེན་པོས་བརྟེན་དེད་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་
 བ་མི་སྐྱག་པ་ཨེ་ཡིན། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་མང་པོ་
 སེམས་ལ་ཁྱོད་མཁྱོགས་པར་ཤོག ཉེ་མ་རུབ་སྟོགས་ཀྱི་བརྗེ་རྣམས་ཁྱོད་ཤེས་སུ་
 འབྲུག་པ་ཡིན། གནང་སྐྱོན་ལ་དབུལ་བྱེ་ཆེན་ལ། གོས་ཆེན་གྱི་ཆོས་གོས་སུ་
 ཉིག་གི་ཆོམ་བུ་ཅན་ལ་སྤྱ་ཉིག་སྟོང་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཉིས་བརྒྱ། གོས་ལུ་ཉང་གི་
 རིང་འགག ལྷམ་འཕོབ་དང་བཅས་པ། ཁ་ཉི་ཁ་ཆང་མ་ཡུག་གཉིས། ཐོན་
 ཉི་ཁ་ཆང་མ་ཡུག་གཉིས། གོས་ཆེན་སྣ་ལྔ་ཡུག་ཉི་ཤུ་རྣམས་ཡོད། འདིའི་ལོན་
 ལ་རྟོར་སྤྱི་མགོན་དང་དཔོན་རྫོང་ར་མ་གཉིས་བཏང་བ་ཡིན། འབྲུག་ལོ་ལྔ་བ་

བརྒྱད་པའི་གནམ་གང་ལ་བྱིས་ཞེས་འཁོད།

རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་འབྲུག་(སྟེ་ལོ་1244)ལོར། རྟོན་ཨེ་ཆེན་གོ་
དན་རྒྱལ་པོས་གདན་འདྲེན་ཞུས་མ་ཐག་ཏུ་ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་
གྱིས་ཐོད་མེར་སྐྱ་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་འདུན་ལེགས་པར་སྒྲུབ་ཆེད་ས་སྐྱ་ནས་
ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་རིམ་གྱིས་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁྲལ་དུ་ཕེབས། མེ་ན་(སྟེ་ལོ་
1246)ལོའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པར་ལང་ཀུའུ་ཞེས་པའི་ས་གནས་དེར་འབྱོར།
སྐབས་དེར་ཨེ་ཆེན་གོ་དན་རྒྱལ་པོ་རྟོན་ཡུལ་དུ་བཞུད་ནས་མི་བཞུགས་ཀྱང་རྒྱལ་
པོའི་སྐྱ་མཆེད་དང་། སྟོན་འབངས་ནམས་ནས་སྡེ་ལེན་དང་བསུ་བ་རྒྱ་ཆེ་
གཟབ་རྒྱས་མཛད། མེ་ལུག་(སྟེ་ལོ་1247)ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོར་ཨེ་ཆེན་གོ་དན་
རྒྱལ་པོ་ལང་ཀུའུ་ལ་སྤྱིར་ལོག་མཛད། ས་པའ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་ཐོད་
མེར་སྐྱ་མི་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་མཛད་དེ་ཨེ་ཆེན་གོ་དན་རྒྱལ་པོར་འཆམས་
འདྲི་དང་འབུལ་བ་ལེགས་པར་གསོལ། གོ་དན་རྒྱལ་པོ་འང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་
མཉེས་ནས་ཆོས་སྤྱིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་མང་པོ་གནང་། དེ་ནས་ཨེ་
ཆེན་གོ་དན་རྒྱལ་པོ་དང་ས་པའ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་གཉིས་ཐོད་འདྲི་ཉིད་
དངོས་སུ་མེས་རྒྱལ་གྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་སྐྱོར་ལ་བཀའ་གྲོས་ཞིབ་པར་
མཛད། མཐར་ས་པའ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་ཐོད་ཀྱི་སྡེ་མི་སྡེ་ཡོངས་
ལ་བསྐྱབ་བུའི་བཀའ་ཡིག་གནང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་ཐོད་འདྲི་མེས་རྒྱལ་གྱི་མངའ་
ཁོངས་བསྟོན་མེད་དུ་བྱུར། ཨེ་ཆེན་གོ་དན་རྒྱལ་པོས་ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཏ་ཐོད་ཁྱི་སྐྱོར་
བཅུ་གསུམ་གྱི་བདག་པོར་བསྐྱས། གོ་དན་རྒྱལ་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལ་བཞེན་
ནས་ལོ་ངོ་བཞི་བརྒྱ་ཉལ་ཁ་ཁ་འཐོར་རྒྱ་འཐོར་དུ་སོང་བའི་ཐོད་མེས་བུ་དེ་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་སོག་ཐོད་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་བདག་པོ་མཛད།

རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལུགས་མག་(སྟེ་ལོ་1251)ལོར། ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཏ་